

Skola på vetenskaplig grund – med forskande lärare för full måluppfyllelse Kurs för lärare i Strömstads kommun ht 2015 – vt 2017

I Strömstad är förstelärarna nu inne på sitt tredje år men arbetet för *En skola på vetenskaplig grund – med forskande lärare för full måluppfyllelse*. Det första året ägnades helt åt att förstelärarna skulle tillägna sig kunskaper om den skolnära forskningens teorier och metoder samt tillämpning av dessa i den egna undervisningspraktiken. I takt med att förstelärarna utvecklade kunskaper om forskning användes också den kunskapen för att göra ministudier som efterhand utvecklades till fullskaliga forskningsinsatser.

Forskningen följde de traditionella krav som ställs inom de pedagogiska vetenskaperna med en gemensam utgångspunkt i induktionen (dvs i praktiken, i lärarnas yrkesvardag och i elevernas lärande i skolan) bildade förutsättningen för såväl generaliserade kunskaper som det korrektiv för vetenskapligt grundad kunskap som krävs för trovärdigheten i resultaten. Detta innebär att kvaliteten i all teoribildning i skolan, som görs med grund i praktiken, alltid värderas i förhållande till om den liknar och stämmer med praktiken eller inte. Teorier som inte stämmer med praktiken är felaktiga teorier. På så vis blir skolans vardag det bästa korrektivet för forskningens kvalitet. Det första årets arbete avslutades med att kommunen gav ut en rapport där förstelärarnas forskningsartiklarna samlades. En volym (till höger) som omfattar ca 130 sidor. Rapporten användes som underlag för en gemensam kompetensutvecklingsdag för samtliga lärare i Strömstads kommun, där egenproducerad vetenskaplig kunskap som grund för skolutveckling kunde bilda grunden till en skolutveckling på vetenskaplig grund.

Artiklarna i rapporten är följande:

Glosinlärning med Webapplikationen Quizlet
Ilka Nagel

Lässtrategier ett verktyg för ökad läsförståelse
Anna Särebörn Haugstöl & Gunilla Ulfstad Johansson

Ordförråd i läromedel – lärarens uppfattning av elevers förståelse av ord inom vuxenutbildningen
Anna Karin Jodensvi & Jessica Samuelsson

Bilda kunskap om vad som motiverar eleverna till inlärning
Silje Evertsson, Ligia Morales, Ahlgren, HannaThomsson, Mercedes Carnet,

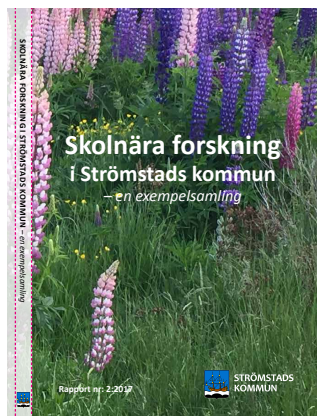
Elevers tankar kring (sakprosatexter)? En studie om hur elever läser sakprosatexter för att förstå
Anna Lundqvist, Catrine Myrvold, Gunilla Sjöström & Monika Wikfjärd Andersson

Hur gymnasieelever på teknikprogrammet försöker lösa ett matematiskt problem med logaritmer
Sven Pettersson

Matematiskbro mellan förskola och förskoleklass?
Petra Hissa, Karin Almhede, Ulrika Jansson, Veronica Kvick & Karin Helgevi

Hur pedagoger benämner och undervisar om likhetstecknet
Paulina Dahl, Thomas Rosén & Elisabeth Lidberg

Det andra året ägnades helt åt lärarforskning, där förstelärarna delvis på uppdrag från förvaltningen formulerade frågor som rör forskning om 1) ökad måluppfyllelse, 2) (ämnes)didaktik (undervisning och lärande), 3) värdegrunden eller 4) strategi-/framtidsforskning. En viktig fråga som diskuterades under detta år var vem det är i en kommun som ska formulera forskningens innehåll. Den ena ytterligheten är att det är förvaltningschefen (staben) som ska dirigera forskningen (uppdragsforskning) med grund i väldefinierade kommunövergripande behov av ny kunskap om undervisning och lärande för full måluppfyllelse eller om det å den andra sidan är förstelärarna som själva ska formulera forskningsfrågan. Kollektiva eller individuella forskningsfrågor – top-down eller bottom up? Vidare om förstelärarna ska ses som en kommunövergripande resurs eller om de ska var knutna endast till en viss skola eller stadium.

Forskningen är två resulterade i en 220 sidor omfattande rapport (till höger) som trycktes i 400 ex, som delades ut till alla lärare i kommunen. Även detta år användes rapporten vid en gemensam kompetensutvecklingsdag för alla lärarna i kommunen, som kunde välja mellan olika seminarier som förstelärarna höll om sin forskning och sina forskningsresultat. Innehållet i rapporten utgörs av följande artiklar (inkl författare):

Matematisk hiss från förskolan till åk 3

Petra Hissa, Karin Almhede, Ulrika Jansson, Veronica Kvick & Karin Helgevi

En för alla – alla för en. En-till-En för att höja elevers måluppfyllelse i Strömstad.

Silje Evertsson & Monika Wikfjärd Andersson

Automatisering av multiplikationstabeller

Ligia Morales Ahlgren, Susanne Melin & Thomas Rosén

Lektionsstart

Jonas Lind, Ann-Brit Oseland Karlsson, Sven I Pettersson, Jessica Samuelsson, Anna Särebörn Haugstöl & Joakim Winberg

Teori och praktik tillsammans mot nya mål

Anna Cervin & Anna Lundqvist

Måluppfyllelse och dess variation

Elisabeth Lidberg, Catrine Myrvold & Gunilla Sjöström

Att arbeta med Vektor i förskoleklass

Paulina Dahl & Hanna Thomsson

Andra-chans-prov – som alternativ provmetod i den formativa undervisningen

Pia Scholer & Henrik Stigberg

Det tredje året ägnas åt *implementering* av de forskningsresultat som förstelärarna tagit fram under det andra årets verksamhet. Tanken är att forskningsresultat inte är till för sin egen skull utan de måste transformeras till verksamhet i skolan, i klassrummet och i barngruppen. Implementering är något som många skolor bör arbeta med. Skolverket och andra skolmyndigheter arbetar också med implementering. Oftast uppfattas den som svår att genomföra eftersom implementering ibland innebär att få lärare att göra något som de inte visste att de borde göra. Dvs forskningens resultat lägger grunden till en förändrad undervisning och/eller en ny syn på den lärande individen i skolan som kan innebära att invanda mönster och metoder måste ersättas av andra (nya eller gamla).

En viktig poäng med systematisk implementering är att forskningsresultat görs levande i samma kontext som de kommer ifrån, att de kommer till konkret användning, att de prövas, granskas, anpassas till och förfinas i praktiken och att de är avsedda att höja kvaliteten i undervisningen och i lärandet. Därmed blir också dialogen mellan förstelärarnas forskning och de som forskningen är till för en dimension som måste hanteras lokalt – i kommunen eller i en enskild skola. Via nätverk kan erfarenheter av forskningsgrundad undervisning spridas mellan skolor och kommuner men också till universiteten.

Implementering är oftast svår. Någon omfattande forskning inom ordet finns inte av det skälet att det mesta inom skolan är decentraliserat till kommunernas eller till den fristående skolans ansvar. Staten styr men kommunerna genomför uppdraget. Därmed har vi ett sk new public management paradigm för styrningen och kontrollen av skolan. Någon tydlig och direkt implementering från centrum till periferi behövs inte. Men när forskande lärare producerar lokalt grundad kunskap som ska utveckla skolan – undervisningen och lärandet – eller då kravet på en vetenskapligt grundad utbildning i skolan ställs, måste såväl den lokala forskningens resultat som alla andra forskningsresultat kunna användas av lärare. Därmed är implementering nu högst angelägen: vi vet något som vi ska använda. Hur ska detta gå till?

I Strömstad följer implementeringen 3O-modellen med *input – bearbetning – integrering* som grundläggande struktur (mer). Modellen är konkretiserad i Strömstad via följande faser:

Initieringsfasen

Behovsinventering – det måste finnas ett behov av förändring,

Kunskaper – det måste finnas säker kunskap att implementera

Legitimeringen – genom t. ex. svaga resultat

Genomförande-/implementeringsfasen

Input – föreläsning

Bearbetning – seminarier

Integrering – grupphandledning (mer).

Uppföljningsfasen

Resultat – som måste vara tydliga för alla inblandade

Följeforskning – görs pågående under hela implementeringen för att få processkunskaper

Utvärdering – görs som före-/efterstudier för att få faktakunskaper om implementeringen

Vidmakthållande – skapa strukturer för att förändringar ska kunna bli permanenta

Det här är inget 'skolprojekt' i den meningen det tar slut något gång för att ersättas med ett annat 'skolprojekt'. *Skola på vetenskaplig grund – med forskande lärare för full måluppfyllelse* är ett permanent tillstånd i skolan som alltid måste finnas där. En skola som inte grundas i säker kunskap ska inte finnas i Sverige. Det som kan förändras är forskningens innehåll och vetenskapliga teorier och metoder – men en skola som bygger sin undervisning på säker kunskap är ett 'never ending paradigm'.

Varje kommun och alla skolor behöver dock en introduktion i hur forskande lärare kan arbeta, vad vetenskaplighet är i skolan och hur den kan bidra till full måluppfyllelse. Av det skälet att forskning av lärare i skolan är något som är av sent datum och som inte funnits i någon avsevärd grad i svensk skola. Det saknas kunskaper och erfarenheter. Sådan introduktioner kan som i detta fall bestå av kurser eller på annat sätt. Förutsättningen är att den initiala delen leds av en erfaren skolforskare med blick för kritdammets realiteter.

